

Sygn. akt VIII Gz 182/19

POSTANOWIENIE

Dnia 28 listopada 2019 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VIII Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Artur Fornal

Sędziowie: Marek Tauer

Elżbieta Kala

po rozpoznaniu w dniu 28 listopada 2019 r. w Bydgoszczy

na posiedzeniu niejawnym

w sprawie z powództwa (...) **w S.**

przeciwko **W. Ł.**

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda na postanowienie Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 29 maja 2019 r., sygn. akt VIII GC 2839/17

p o s t a n a w i a:

uchylić zaskarżone postanowienie i sprawę przekazać Sądowi Rejonowemu w Bydgoszczy do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego.

Marek Tauer Artur Fornal Elżbieta Kala

Sygn. akt VIII Gz 182/19

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 29 maja 2019 r. Sąd Rejonowy w Bydgoszczy oddalił wniosek powoda o nadanie klauzuli wykonalności nakazowi zapłaty z dnia 8 maja 2017 r.

W uzasadnieniu tego rozstrzygnięcia Sąd pierwszej instancji wskazał, że w dniu 8 maja 2017 r. wydał w niniejszej sprawie nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym. Zaznaczył przy tym, że mimo zwrócenia się do Komornika Sądowego nie doszło do skutecznego doręczenia ww. nakazu zapłaty pozwanemu. W ocenie Sądu Rejonowego powyższe powoduje, że nie zachodzą podstawy do uznania nakazu zapłaty za prawomocny, a tylko taki stanowi tytuł egzekucyjny (art. 777 § 1 w zw. z art. 504 § 2 k.p.c.). Jako podstawę odmowy nadania klauzuli Sąd Rejonowy powołał przepis art. 782 § 2 k.p.c. a contrario.

Zażalenie na powyższe postanowienie wniósł powód, zaskarżając je w całości. Zaskarżonemu rozstrzygnięciu zarzucił naruszenie :

1. art. 782 § 1 w zw. z art. 139 § 1 k.p.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i uznanie, że nakaz zapłaty w niniejszej sprawie nie uprawomocnił się z uwagi na brak skutecznego doręczenia, a w konsekwencji uznanie, że nie stanowi

on tytułu egzekucyjnego, któremu można nadać klauzulę wykonalności, podczas gdy na podstawie oświadczenia złożonego przez pozwanego w piśmie z dnia 20 marca 2019 – w którym wskazał on swój adres do korespondencji : (...), S. – i po dwukrotnej prawidłowej awizacji pod wskazanym adresem przez pozwanego, a także braku podjęcia przesyłki w terminie przez pozwanego, zaistniały przesłanki uznania za skuteczne doręczenie nakazu zapłaty w sposób przewidziany w art. 139 § 1 k.p.c., a w konsekwencji, wobec braku złożenia przez pozwanego zarzutów w terminie, prawidłowe powinno być uznanie, że ww. nakaz zapłaty uprawomocnił się,

2. art. 328 § 2 w zw. z art. 361 k.p.c. poprzez brak wskazania przyczyny, dla której Sąd pierwszej instancji nie dał wiary ww. oświadczeniu złożonemu przez pozwanego w piśmie z dnia 20 marca 2019 r., jak również w oświadczeniu powoda złożonego w piśmie z dnia 21 marca 2019 r., co do adresu korespondencyjnego pozwanego, które to dowody powinny stanowić przesłankę do przyjęcia domniemania doręczenia nakazu zapłaty per aviso .

Powód wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez uwzględnienie wniosku o nadanie klauzuli wykonalności oraz zasądzenie na rzecz powoda kosztów postępowania zażaleniowego według norm prawem przepisanych, z uwzględnieniem kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu zażalenia powód wskazał, że pozwany w dniu 20 marca 2019 r. wskazał swój adres do korespondencji (wraz z oświadczeniem, że nie kwestionuje wiarygodności z nakazu zapłaty, którego kopię przekazał mu w trakcie spotkania przedstawiciel powoda), a Sąd pierwszej instancji – otrzymawszy od powoda ww. oświadczenie pozwanego – powziął niekwestionowaną wiedzę o faktycznym adresie pozwanego. Umożliwiło to dokonanie doręczenia za pomocą publicznego operatora pocztowego, a w konsekwencji, z uwagi na dwukrotne awizowanie przesyłki, przyjęcie domniemania doręczenia na podstawie art. 139 § 1 k.p.c. Powód zauważył także, że bezpodstawne było w tej sytuacji zwracanie się przez Sąd o dokonanie doręczenia nakazu do komornika, zwłaszcza, że wielokrotnie w toku postępowania wskazywano na to, że siostra żony pozwanego wskazuje, że pozwany tam nie mieszka, mając w tym własny interes (najbliżsi członkowie rodziny tej osoby są współnikami spółki, która prowadzi aktualnie egzekucję z majątku pozwanego i jest jego wierzycielem, a rozszerzenie kręgu podmiotów uprawnionych do prowadzenia egzekucji nie leży w jej interesie).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie zasługiwało na uwzględnienie, choć z innych przyczyn niż podnoszone przez powoda.

Na wstępie należy wyjaśnić, że do rozpoznania przedmiotowego zażalenia zastosowanie znajdowały przepisy w brzmieniu sprzed dnia 7 listopada 2019 r. (art. 9 ust. 4 w zw. z art. 17 ustawy z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw; Dz.U. z 2019 r., poz. 1469). Także w dalszym toku postępowania stosować należy, aż do czasu zakończenia postępowania w instancji, przepisy dotychczasowe, skoro sprawa jest rozpoznawana w postępowaniu nakazowym (art. 11 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy).

Przede wszystkim należy uznać, że rozpoznanie przez Sąd pierwszej instancji wniosku strony powodowej o nadanie klauzuli wykonalności było przedwczesne. Istotną dla rozstrzygnięcia kwestię skuteczności doręczenia pozwanemu nakazu zapłaty należało bowiem rozważyć w kontekście tego, że postępowanie w niniejszej sprawie pozostaje zawieszony – zgodnie z postanowieniem Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 21 grudnia 2017 r. (zob. k. 60 akt) – i, jak ustalił Sąd odwoławczy, nie zostało ono dotąd podjęte, pomimo kolejnych, nierozpoznanych przez Sąd pierwszej instancji, wniosków składanych przez powoda (w pismach z dnia 21 czerwca 2018 r., 16 października 2018 r., 21 marca 2019 r. - k. 64, 74, 125 akt).

Trzeba zauważyć, że w myśl art. 179 § 1 k.p.c. w przypadku zawieszenia postępowania wskutek – jak w niniejszej sprawie – niemożności nadania sprawie dalszego biegu (art. 177 § 1 pkt 6 k.p.c.) – zawieszenie wstrzymuje tylko bieg terminów sądowych. Co jednak istotne, sąd podczas zawieszenia nie podejmuje żadnych czynności, z wyjątkiem tych, które mają na celu podjęcie postępowania albo zabezpieczenie powództwa lub dowodu. Czynności podejmowane przez strony, a nie dotyczące tych przedmiotów, wywołują skutki dopiero z chwilą podjęcia postępowania (art. 179 § 3 k.p.c.). W konsekwencji w okresie zawieszenia nie było dopuszczalne – pomimo wystąpienia przez powoda o

nadanie ww. nakazowi klauzuli wykonalności – rozpoznanie wniosku w tym przedmiocie. Niewątpliwie „czynnością sądu”, do której powołany zakaz ma zastosowanie, jest także dokonanie doręczenia. Skoro więc doręczenie stronie odpisu wyroku, a więc także nakazu zapłaty do którego przepisy o wyrokach stosuje się odpowiednio (art. 353² k.p.c.), z pominięciem zakazu wynikającego z art. 179 § 3 zd. 1 k.p.c., jest taką czynnością, nie można z niej wyprowadzać dalszych konsekwencji procesowych (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 sierpnia 2000 r., II CKN 895/00, LEX nr 1223712). W ocenie Sądu odwoławczego musi to uzasadniać wydanie w sprawie orzeczenia kasatoryjnego, wobec ustalenia, że – pomimo trwającego zawieszenia postępowania – Sąd pierwszej instancji wydał w dniu 26 marca 2019 zarządzenie o doręczeniu pozwanemu nakazu zapłaty wraz z odpisem pozwu i pouczeniem o zarzutach (zob. k. 130 akt).

Przed ponownym rozpoznaniem wniosku powoda Sąd Rejonowy powinien w pierwszej kolejności rozpoznać (dotychczas pozostawione bez biegu) żądanie tej strony o podjęcie zawieszzonego postępowania (k. 64, 74, 125 akt) i dopiero w przypadku jego podjęcia zarządzić dokonanie stosownych doręczeń (uwzględniając także – ewentualnie – ustalenia dotyczące adresu pozwanego poczynione w sprawie Km 180/17 Komornika Sądowego przy SR w Koszalinie G. M. – zob. k. 118-120 akt). Natomiast oceniając w dalszym toku postępowania skuteczność doręczenia zastępczego pozwanemu nakazu zapłaty – w trybie art. 139 § 1 k.p.c. – powinien starannie rozważyć, czego w niniejszej sprawie zaniedbał, każdą z okoliczności wskazywanych przez powoda (tj. niezakwestionowany fakt złożenia tej stronie przez samego pozwanego osobiście, za okazaniem dowodu osobistego – w jego piśmie datowanym na 20 marca 2019 r. – oświadczenia o „adresie do kontaktu” - k. 135-137 akt, a ponadto argumenty, fakty i dowody mające, zdaniem powoda, świadczyć o tym, że inne osoby zamieszkujące pod tym adresem byłyby zainteresowane podawaniem mylnych informacji o miejscu pobytu pozwanego – zob. k. 133, 159-159 v. i 162-175 akt), a wreszcie także ustalenia Komornika w sprawie Km 180/17 (k. 118-120 akt). Dopiero na tej podstawie Sąd Rejonowy powinien ocenić zasadność przyjęcia domniemania skutecznego doręczenia w trybie art. 139 § 1 k.p.c.

Mając na względzie powyższe, Sąd Okręgowy, na podstawie art. 386 § 4 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

Marek Tauer Artur Fornal Elżbieta Kala